

Stockholms Kommunstyrelse

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
KF/KS Kansli	
Ink.	2007-05-30
Dnr:	3025-2271/2007
titel:	LVI

Vårdgaranti samt riktlinjer för missbruks- och beroendevård

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslöt vid sammanträde 07-05-15 att hos Kommunstyrelsen begära att få i uppdrag att på försök införa en vårdgaranti för missbruksvård i stadsdelsområdet.

Bif: Stadsdelsnämndens beslut
Tj.ut inkl bil.

Reg/nämndkansliet

§ 9

Vårdgaranti samt riktlinjer för missbruks- och beroendevård

Beslut

1. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd begär hos kommunstyrelsen att få i uppdrag att på försök införa en vårdgaranti för missbruksvård i stadsdelsområdet
2. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd uppdrar åt förvaltningen att arbeta enligt Socialstyrelsens nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevård.

Ärendet

Socialstyrelsen har utfärdat evidensbaserade riktlinjer för socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens verksamhet för personer med missbruks- och beroendeproblem. Förvaltningen anser att riktlinjerna utgör ett värdefullt komplement till stadens egna riktlinjer. Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att Socialstyrelsens riktlinjer ska tillämpas i förvaltningens arbete med personer med missbruksproblem.

Hägerstens stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i tjänsteutlåtande från den 12 april 2007.
SD23/Dnr 513-147-07

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

HÄGERSTENS STADSDELSFÖRVALTNING
SOCIAL OMSORG

TJÄNSTUTLÅTANDE
SD23/DNR.513-147-07
SID 1 (4)
2007-04-12

Handläggare: Inger Nilsson
Telefon: 508 23 305
Sdn 2007-05-15

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd

Vårdgaranti samt riktlinjer för missbruks- och beroendevård

(1 bilaga)

Förslag till beslut

1. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd begär hos kommunstyrelsen att få i uppdrag att på försök införa en vårdgaranti för missbruksvård i stadsdelsområdet.
2. Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd uppdrar åt förvaltningen att arbeta enligt Socialstyrelsens nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevård.

Maria Mannerholm
Stadsdelsdirektör

Ingrid Widebäck
Avdelningschef
Social omsorg

Sammanfattning

Socialstyrelsen har utfärdat evidensbaserade riktlinjer för socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens verksamhet för personer med missbruks- och beroendeproblem. Förvaltningen anser att riktlinjerna utgör ett mycket värdefullt komplement till stadens egna riktlinjer. Stadsdelsnämnden föreslås därför besluta att Socialstyrelsens riktlinjer ska tillämpas i förvaltningens arbete med personer med missbruksproblem.

Förvaltningen föreslår också att stadsdelsnämnden ska begära hos kommunstyrelsen att få utforma en vårdgaranti för missbruksvård och införa den på försök i stadsdelsområdet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för social omsorg vid Hägerstens stadsdelsförvaltning.

Bakgrund

Riktlinjer

Till stöd för handläggningen av olika typer av ärenden inom Stockholms stad finns riktlinjer som utfärdas av kommunstyrelsen. Missbruksvård har riktlinjer för insatser till vuxna missbrukare, handläggning av ärenden enligt lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM), försöks- och träningslägenheter och för egenavgifter för vuxna i HVB, familjehem m.m. Riktlinjerna handlar huvudsakligen om formalia, som lagstiftning, ansvarsfördelning, dokumentation, kostnader etc.

Socialstyrelsen har nu utkommit med skriften "*Nationella riktlinjer för missbruksvård. Vägledning för socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens verksamhet för personer med missbruks- och beroendeproblem*". Dessa riktlinjer handlar, till skillnad från de som gäller i Stockholms stad, om innehållet i det bistånd och den vård som ges till missbrukarna.

Utifrån översikter och analyser från en rad experter sammanfattar Socialstyrelsen i dokumentet sin kunskap om de metoder och tekniker som använts inom missbruksvården på senare år. Faktaunderlaget ligger till grund för rekommendationer om vilka bedömningsinstrument som kan rekommenderas samt vilka åtgärder som passar bäst för olika målgrupper. Information ges om det vetenskapliga stöd (evidens) som för närvarande finns för effekterna av insatsen och man redovisar även en ekonomisk bedömning, dvs. vilka slutsatser som kan dras om åtgärdens kostnadseffektivitet.

Vårdgaranti

Hägerstens och Liljeholmens stadsdelsförvaltningar samarbetar sedan 2006 med landstinget i den gemensamma beroendemottagningen Team Liljeholmsberget. På mottagningen finns socialsekreterare, sjuksköterskor och andra personalkategorier från kommunen och landstinget samt s.k. case managers och boendestödjare som finansieras med stöd av projektmedel. Tanken med mottagningen är att ge ett kvalificerat och varierat stöd till personer som har missbruksproblem och ibland även en psykiatrisk problematik. För att stödet ska bli ännu bättre vill förvaltningen börja arbeta enligt Socialstyrelsens riktlinjer för ett mer evidensbaserat arbete.

I Stockholms stads budget för 2007 anges att staden ska införa en individuellt utformad stödgaranti för stöd och behandling mot missbruk/psykisk ohälsa. Formerna för garantin utreds under 2007. Förvaltningen vill också införa en vårdgaranti för missbruksvården inom Hägersten-Liljeholmens stadsdelsområde. Formerna för garantin kommer att utformas efter kommunstyrelsens godkännande.

Förvaltningens synpunkter

Under hösten 2006 gjorde socialtjänstförvaltningen en kartläggning av aktuella ärenden vid stadsdelsförvaltningarnas vuxenenheter. Räkningen visade att stadsdelsområdet Hägersten-Liljeholmen ligger högst i staden efter enheten för hemlösa vad gäller klienter med missbruksproblem. Totalt hade 306 personer kontakt med förvaltningarna i Hägersten och Liljeholmen för någon form av missbruksproblem och/eller hemlöshet. Av dessa missbrukade ca 46% huvudsakligen alkohol och 27% narkotika. Ungefär 16% av klienterna hade både någon form av missbruk och psykiska problem.

Av det totala antalet aktuella klienter kategoriserades 89 personer som hemlösa. De flesta av dem – 74 personer – hade dock någon form av boende, som härbärke, inackorderingshem eller hotellhem. Merparten av de hemlösa har någon form av missbruk och ibland även psykiska problem.

Cirka 70% av de aktuella klienterna var män och ca 30% kvinnor. Den absoluta merparten ca 90% av klienterna var mellan 25 och 64 år gamla, ca 5% var 20-24 år och lika många var över 65 år.

Under 2006 köpte Hägerstens stadsdelsförvaltning vård och boende för 11,5 mnkr och Liljeholmens stadsdelsförvaltning för 10 mnkr. Totalt ca 80 personer i de två stadsdelarna fick dygnetruntvård mot sitt beroende och dessutom deltog ett antal personer i olika former av öppenvårdsbehandling¹. Bistånd till boende på inackorderingshem, härbärgen o.dyl. beviljades till drygt hundra personer.

Det är således många personer som behöver insatser till följd av missbruk och dessa insatser medför höga kostnader för stadsdelsförvaltningen. Både för den enskilde och för staden är det viktigt att de resurser som finns används så att nyttan av dem blir så stor som möjligt. Om den enskilde får rätt behandling vid rätt tidpunkt kan de fysiska, psykiska och sociala konsekvenserna av missbruket bli mindre för honom själv och samhällets kostnader minskar inom både socialtjänst, sjukvård och andra områden.

De riktlinjer som nu kommit från Socialstyrelsen visar hur bedömningarna kan bli noggrannare och insatserna väljas på ett sätt som ökar möjligheten att den önskade effekten uppnås. Förvaltningen anser att riktlinjerna utgör ett mycket värdefullt komplement till stadens egna riktlinjer. Stadsdelsnämnden föreslås därför besluta att Socialstyrelsens riktlinjer ska tillämpas i förvaltningens arbete med personer med missbruksproblem.

Som ett led i arbetet med att öka kvaliteten i stödet till missbrukarna avser förvaltningen att söka medel från länsstyrelsen till att anställa ett antal s.k. case managers och till att utbilda socialsekreterarna i motiverande samtal enligt en särskild evidensbaserad metod.

¹ Hur många personer som genomgått öppenvård går inte att bedöma på grund av att förvaltningarna bokfört kostnaderna på olika sätt.

Förvaltningen föreslår också att stadsdelsnämnden ska begära hos kommunstyrelsen att få utforma en vårdgaranti för missbruksvård och införa den på försök i stadsdelsområdet.

Bilagor

1. Sammanfattning av Nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevård (Socialstyrelsen, 2007) (*här ej tryckt*).